

Maria FILIPIAK

PIĘTNASTY ROK PONTYFIKATU JANA PAWŁA II  
od 16 X 1992 – 15 X 1993

P A Ź D Z I E R N I K

- 17 X** – Rozmowy między Stolicą Apostolską i azjatyckimi republikami byłego ZSRR (Uzbekistan i Kazachstan) na temat nawiązania stosunków dyplomatycznych.
- 19 X** – Audiencja dla członków Komitetu austriackiej Fundacji Ekumenicznej „Pro Oriente”.
- 23 X** – Audiencja dla ministra spraw zagranicznych Izraela Szymona Peresa.  
– Audiencja dla premiera Rzeczypospolitej Polskiej Hanny Suchockiej.
- 24 X** – Przemówienie do rumuńskich uczestników ekumenicznego spotkania w Prato *Dialog może nam pomóc w dążeniu do pełnej jedności.*
- 25 X** – Beatyfikacja 122 męczenników, którzy oddali życie za wiarę podczas wojny domowej w Hiszpanii w latach 1936-1939; 71 zakonników ze zgromadzenia bonifratrów (wśród nich 7 Kolumbijczyków) i 51 członków zakonu klaretynów oraz beatyfikacja osoby świeckiej: Narcisa de Jesús Martillo Morán z Ekwadoru (zm. 1859). Homilia w czasie uroczystości: *Życiem przypieczętowali prawdę, którą wyznawali.*
- 31 X** – Audiencja dla uczestników plenarnej sesji Papieskiej Akademii Nauk *Sprawa Galileusza lekcją dla współczesnych.*

L I S T O P A D

- 1 XI** – Wizyta na cmentarzu Campo Verano *Żyją w Bogu Jego życiem.*
- 5 XI** – Odznaczenie Wielkim Krzyżem Ordine Piano prof. dr Henryka Kupiszewskiego, ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej.
- 8 XI** – Wizyta w rzymskiej parafii Maryi Niepokalanej z Lourdes.
- 9 XI** – Przemówienie do biskupów chorwackich, przybyłych z wizytą „ad limina”, *Niech was ożywia i podtrzymuje ewangeliczna nadzieja i odwaga.*  
– Przemówienie do uczestników sesji plenarnej Kongregacji do Spraw Wychowania Katolickiego *Odpowiedzialni za wychowanie w Kościele.*
- 12 XI** – Przesłanie [...] do biskupów Bośni i Hercegowiny „*W tych dramatycznych chwilach jestem całym sercem przy was*”.



– Przemówienie do uczestników plenarnego zgromadzenia Papieskiej Rady „Iustitia et Pax” *Nauka społeczna Kościoła w służbie ewangelizacji.*

**13 XI** – Audiencja dla uczestników sesji plenarnej Papieskiej Rady do Spraw Dialogu Międzywyznaniowego *Podajemy szczerzy dialog, aby usuwać przyczyny nietolerancji i niezrozumienia.*

**14 XI** – Audiencja dla biskupów niemieckich *Chrystus wyzwolił ludzi do wolności.*

**16 XI** – Opublikowanie Konstytucji apostolskiej [...] *Fidei depositum*, ogłoszonej z okazji publikacji *Katechizmu Kościoła katolickiego* (napisana 11 X).

**19 XI** – Przemówienie z okazji otwarcia Nadzwyczajnego Synodu Ormiańskiego Kościoła Katolickiego *Niech nauka Soboru Watykańskiego II przenika żywą tkankę waszego Kościoła.*

**21 XI** – Audiencja dla uczestników VII Międzynarodowej Konferencji zorganizowanej przez Papieską Radę do Spraw Duszpasterstwa Służby Zdrowia *Ludzie niepełnosprawni w społeczeństwie.*

– Przemówienie do uczestników II Krajowego Kongresu Katechetów, zorganizowanego przez Konferencję Episkopatu Włoch, *Dbajcie o zgodność waszej wiary z wiarą Kościoła.*

**22 XI** – Beatyfikacja 25 męczenników meksykańskich (22 kapłanów i 3 osoby świeckie – członków Akcji Katolickiej), którzy ponieśli śmierć w latach 1915-1937 w czasie prześladowań Kościoła w Meksyku, oraz beatyfikacja Marii de Jesús Sacramentado Venegas (1868-1959), Meksykanki, założycielki Zgromadzenia Córek Najświętszego Serca Jezusowego. Homilia w czasie uroczystości *Uznali Królewską władzę Chrystusa i oddali za Niego życie.*

**24 XI** – Opublikowanie listu papieskiego do biskupów Ameryki Łacińskiej (napisany 10 XI).

**26 XI** – Przemówienie do biskupów europejskich przewodniczących krajowych Komisji Duszpasterstwa Rodzin i Ochrony Życia *Kościół wobec potrzeb współczesnej rodziny.*

**28 XI** – Przemówienie do przedstawicieli Włoskiej Federacji Tygodników Katolickich *Wierność prawdzie w środkach społecznego przekazu.*

## G R U D Z I E Ń

**1 XII** – Przemówienie podczas spotkania przewodniczących Konferencji Episkopatów Europy *Europejski człowiek pomiędzy Atlantykiem a Uralem drogą Kościoła.*

– Wezwanie Ojca Świętego i przewodniczących europejskich Konferencji Episkopatów do modlitwy o pokój w Europie.

**4 XII** – Audiencja dla biskupów niemieckich *Każdy Kościół lokalny czerpie swoje życie z Kościoła powszechnego.*



**5 XII** – Audiencja dla uczestników kongresu Włoskiego Towarzystwa Ginekologii i Położnictwa *Kościół otacza życie wielkim szacunkiem i wzywa do jego obrony.*

– Przemówienie do uczestników obrad Międzynarodowej Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa *Należy stworzyć warunki sprzyjające pełnemu rozwojowi każdego człowieka.*

**6 XII** – Wizyta w rzymskiej parafii Matki Bożej Dobrej Rady (w dzielnicy Quadraro).

**7 XII** – Przemówienie wygłoszone z okazji prezentacji Katechizmu Kościoła katolickiego *Nowy Katechizm darem dla wszystkich.*

**8 XII** – List [...] na 750-lecie powstania Archidiecezji Warmińskiej.

– List [...] do prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Wałęsy.

**11 XII** – Audiencja dla uczestników konferencji poświęconej odpowiedzialnemu rodzicielstwu *Misja przekazywania życia.*

**12 XII** – Audiencja dla członków Chrześcijańskiego Ruchu Robotniczego *Liberalizm lekceważy etykę.*

**13 XII** – Promulgacja nowego *Katechizmu Kościoła katolickiego.*

– Wizyta w rzymskiej parafii św. Hugona.

**14 XII** – Audiencja dla biskupów niemieckich *Jedność Kościoła motorem przyszłości nowej Europy.*

**15 XII** – Homilia do środowisk uniwersyteckich Rzymu *Pan jest blisko i daje się poznać w człowieku cierpiącym.*

**20 XII** – Wizyta w jadłodajni dla ubogich w rzymskiej dzielnicy Colle Oppio.

**22 XII** – Spotkanie z Kurią Rzymską *Sobór Watykański II programem posłannictwa i duszpasterstwa Kościoła.*

**24 XII** – Przemówienie do Polaków „*W nie narodzonym z pewnością jest Jezus*”.

– Audiencja wigilijna dla Polaków *Krytyczny moment w dziejach polskich sumień.*

**25 XII** – Ośrodek „Urbi et Orbi” na Boże Narodzenie *Dlaczego Bóg człowiekiem?*

– Homilia w czasie Pasterki *Boże Światło przychodzi na świat, aby świecić w ciemności.*

**31 XII** – Homilia na zakończenie roku 1992 *Nie przestajemy dawać świadectwa o wielkich sprawach Bożych.*



1993

## S T Y C Z E Ń

**1 I** – Oświadczenie [...] na XXVI Światowy Dzień Pokoju (napisane 8 XII 1992)  
*Jeśli pragniesz pokoju, wyjdź naprzeciw ubogim.*

**9 I** – Przemówienie do przedstawicieli Konferencji Episkopatów Europejskich, Wspólnot chrześcijańskich, judaizmu i islamu *Narzędziom zniszczenia i śmierci przeciwstawiamy nasze wołanie do Boga.*

**10 I** – Apel o pokój w Jugosławii (spotkanie modlitewne w Asyżu) *Pokój wymaga odwagi.*

– Homilia z okazji Dnia Modlitwy o Pokój w Europie *Niech runą mury nienawiści, które dzielą narody.*

– Rozważania przed modlitwą Anioł Pański *Dzień Modlitwy o Pokój darem Bożym.*

**11 I** – Audiencja dla biskupów polskich *Kościół wspólnotą ewangelizującą.*

**12 I** – Homilia wygłoszona w kaplicy „Redemptoris Mater” w Watykanie *Kościół nie może milczeć.*

**15 I** – Przemówienie do biskupów polskich *Kościół na polskiej ziemi wobec nowych zadań.*

– Przemówienie do biskupów polskich „*Magnalia Dei*” w dziejach *Narodu polskiego.*

**16 I** – Do Korpusu Dyplomatycznego akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej *Wojna i ubóstwo: dwie plagi nękające ludzkość.*

**24 I** – Oświadczenie na XXVII Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu 1993 *Rola kaset magnetofonowych i magnetowidowych w kształtowaniu kultury i sumienia.*

**27 I** – Apel o pokój na Bałkanach.

**30 I** – Do uczestników X sesji plenarnej Papieskiej Rady do Spraw Rodziny *Przed obchodami Międzynarodowego Roku Rodziny.*

## L U T Y

**2 II** – List [...] do Arcybiskupa Sarajewa o katastrofalnej sytuacji materialnej i moralnej spowodowanej wojną w Bośni i Hercegowinie.

**3 II-10 II** – Podróż apostolska do Afryki (Benin, Uganda, Sudan).

**3 II** – Cotonou: *Nowa ewangelizacja owocem miłości.*

– Cotonou: spotkanie z Konferencją Episkopatu Beninu *Przywróćcie nadzieję waszemu ludowi.*

**7 II** – Namugongo: homilia *Jako uczniowie Chrystusa oddali za niego życie.*



– Kampala: spotkanie z biskupami Ugandy *Umacniajcie w ludziach dobra duchowe i moralne.*

**8 II** – Kampala: spotkanie z Korpusem Dyplomatycznym *Odpowiedzialność narodów Afryki za budowę własnej przyszłości.*

**9 II** – Kampala: inauguracja Konferencji Rady Sekretariatu Generalnego Synodu Biskupów do Spraw Specjalnego Zgromadzenia poświęconego Afryce *Kościół w Afryce i jego misja ewangelizacyjna.*

– Wizyta w Soroti: *Cierpiący potrzebuje naszej miłości.*

**10 II** – Chartum: spotkanie z prezydentem Sudanu *Poszanowanie praw wszystkich drogą pokoju i bezpieczeństwa.*

– Chartum: spotkanie z przywódcami różnych wspólnot religijnych *Zgoda i współpraca dla wspólnego dobra.*

– Chartum: homilia *Wolność religijna prawem każdego człowieka.*

**11 II** – Orędzie [...] na Światowy Dzień Chorego 1993 r. *Obowiązek pomocy tym, którzy cierpią* (napisane 21 X).

**14 II** – Wizyta w rzymskiej parafii Świętej Rodziny.

**18 II** – List [...] do arcybiskupa Bronisława Dąbrowskiego w związku z rezygnacją z funkcji Biskupa Pomocniczego Archidiecezji Warszawskiej.

– List [...] do biskupa Albina Małysiaka w związku z rezygnacją z funkcji Biskupa Pomocniczego w Krakowie.

– List [...] do biskupa Łukasza Taborskiego w związku z rezygnacją z funkcji Biskupa Pomocniczego Archidiecezji Przemyskiej.

**21 II** – Wizyta w rzymskiej parafii pw. św. Giuseppe Moscatiego.

**23 II** – Opublikowanie motu proprio [...] pt. *Europae Orientalis* (napisane 15 I).

**26 II** – Do członków Stałej Komisji Międzydykasterialnej do Spraw Równomiernego Rozmieszczenia Kapłanów w Świecie *„Wymiana darów” między Kościołami lokalnymi.*

**27 II** – Do biskupów litewskich *Studiujcie i realizujcie dokumenty soborowe.*

**28 II** – Wizyta w rzymskiej parafii pw. św. Euzebiusza.

## M A R Z E C

**1 III** – Orędzie [...] do Sekretarza Generalnego ONZ *W obronie ludności Bośni i Hercegowiny wystawionej na śmiertelne szaleństwo wojny.*

**7 III** – Wizyta w rzymskiej parafii Przemienienia Pańskiego w dzielnicy Giamicolense.

**10 III** – List [...] do Marszałka Senatu RP Augusta Chelkowskiego.

**12 III** – Do uczestników plenarnej sesji Papieskiej Rady do Spraw Środków Społecznego Przekazu *Kościół i środki społecznego przekazu.*



**14 III** – Wizyta w parafii Najświętszego Sakramentu w dzielnicy Tor de'Schiavi.

**19 III** – List [...] do Arcybiskupa Pragi z okazji 600-lecia śmierci św. Jana Nepomucena.

– Wizyta w diecezji Sabina-Poggio Mirteto *Ojcostwo św. Józefa*.

**20 III** – Homilia w czasie beatyfikacji o. Jana Dunsza Szkota (ok. 1266-1308), franciszkanina, Szkota, i s. Diny Bélanger (1897-1929) ze Zgromadzenia Sióstr Jezusa i Maryi, Kanadyjki, *Nasza epoka potrzebuje świadków Ewangelii*.

**21 III** – Homilia podczas kanonizacji Klaudyny Thévenet (1774-1837), założycielki Zgromadzenia Sióstr Jezusa i Maryi, Francuzki, i Teresy od Jezusa «de Los Andes» (1900-1920), karmelitanki bosej, Chilijki, *Stały się światłością dla pokoleń*.

**25 III** – List apostolski motu proprio [...] o połączeniu Papieskiej Rady do Spraw Kultury z Papieską Radą do Spraw Dialogu z Niewierzącymi oraz o przekształceniu Papieskiej Komisji do Spraw Zachowania Dziedzictwa Artystycznego i Historycznego Kościoła w Papieską Komisję do Spraw Kościelnych Dóbr Kultury.

**27 III** – Audiencja dla grupy pracowników penitencjarii apostolskiej i spowiedników rzymskich bazylik patriarchalnych *Posługa kapłańska w sakramencie pojednania*.

**28 III** – Wizyta w rzymskiej parafii Św. Kryspina.

## K W I E C I E Ń

**1 IV** – Modlitewne czuwanie z młodzieżą diecezji rzymskiej *Oddał życie za człowieka*.

**3 IV** – Początek rozmów pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Stolicą Apostolską.

**6 IV** – Przesłanie [...] do Komisji Koordynacyjnej Organizacji Żydowskich w Polsce z okazji 50. rocznicy powstania w Getcie Warszawskim.

**7 IV** – List [...] do biskupa Tadeusza Rakoczego w związku z 50. rocznicą deportacji Cyganów do Oświęcimia.

**8 IV** – List [...] do kapłanów na Wielki Czwartek 1993 r.

**9 IV** – List [...] do sióstr Karmelitanek w Oświęcimiu na ręce bpa Tadeusza Rakoczego.

**10 IV** – Telegram [...] po śmierci Marii Winowskiej.

**11 IV** – Oędzie Wielkanocne [...] „Urbi et Orbi” *Chrystus obdarzył nas życiem*.

**16 IV** – Audiencja dla sekretarza generalnego ONZ Boutrosa Ghali.

**18 IV** – Homilia w czasie beatyfikacji Polaków: s. Faustyny Kowalskiej (1905-1938), apostołki kultu Miłosierdzia Bożego, m. Angeli Truszkowskiej



(1825-1899), założycielki Zgromadzenia Sióstr Felicjanek, i ks. Stanisława Kazimierczyka (1433-1489), zakonnika klasztoru Kanoników Regularnych, oraz o. Ludwika Casorii (1814-1885), franciszkanina, Włocha, m. Pauli Montal Fornés (1799-1889), założycielki Zgromadzenia Córek Maryi od Szkół Chrześcijańskich, Hiszpanki, *Kościół raduje się i dziękuje za wielkie dzieła Boże.*

**25 IV** – Podróż apostolska do Albanii.

– Szkodra: homilia w czasie konsekracji biskupów *Po latach cierpienia radość zmartwychwstania.*

– Szkodra: rozważania modlitewne *Zaufajcie Matce Bożej Dobrej Rady.*

– Tirana: orędzie do narodu albańskiego *Wolność darem i zadaniem dla wszystkich.*

– Orędzie [...] na Dzień Modlitw o Powołania *Otwórzcie się na miłość Chrystusa.*

**28 IV** – Orędzie [...] do chaldejskiego Patriarchy Babilonii i do katolickich biskupów Iraku.

**29 IV** – Przemówienie do Przewodniczących Komisji Katechetycznych Episkopatów z całego świata *Rola Katechizmu Kościoła katolickiego w duszpasterstwie.*

## M A J

**8 V** – Podróż apostolska na Sycylię (Trapani, Erice, Mazara del Vallo, Agrigento i Caltanissetta).

**9 V** – Agrigento (Sycylia): *Przeciw kulturze śmierci.*

**10 V** – Caltanissetta (Sycylia): spotkanie z więźniami *Nie ulegajcie zniechęceniu, uchwycie się nadziei.*

**14 V** – Przemówienie w czasie konferencji Międzynarodowej Unii Przełożonych Generalnych *Siostry zakonne w służbie życiu.*

**15 V** – Przemówienie do przewodniczących Komisji do Spraw Ekumenizmu Konferencji Episkopatów i Synodów Katolickich Kościołów Wschodnich *Formacja ekumeniczna w Kościele.*

**16 V** – Beatyfikacje: Maurycego Tornay (1910-1949), męczennika, kanonika regularnego Wielkiego Świętego Bernarda, Szwajcara; Marii Ludwiki Trichet (1684-1759), ze Zgromadzenia Córek Bożej Mądrości, Francuzki; Kolumby Gabriel (ur. w Stanisławowie 1858-1926), założycielki Sióstr Benedyktynek od Miłości; Floridy Cevoli (1685-1767), kapucynki, Włoszki.

– Przemówienie do członków Rady Konferencji Episkopatów Europy *Zadania Rady Konferencji Episkopatów Europy.*

**23 V** – Wizyta w diecezji Arezzo-Cortona-Sansepolcro (Toscania).

– Arezzo: rozważania modlitewne *Pewny znak naszej nadziei.*

– Arezzo: homilia *Wniebowstąpienie Pańskie.*



**29 V** – List [...] z okazji obchodów XLVI Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego we Wrocławiu.

**30 V** – Audiencja dla Polaków *Odnów oblicze polskiej ziemi*.

– List apostolski [...] do biskupów na Węgrzech w związku z reorganizacją struktur kościelnych.

## C Z E R W I E C

**4 VI** – Przemówienie do uczestników międzynarodowego sympozjum poświęconego rodzinie *Środki społecznego przekazu w służbie rodziny*.

**5 VI** – Przemówienie do członków Fundacji „Centesimus annus – Pro Pontifice” *W służbie Stolicy Apostolskiej*.

**6 VI** – Homilia podczas Mszy św. dla rodzin *Ewangelizacja rodziny przez rodzinę*.

**7 VI** – Audiencja dla prezydenta Republiki Słowackiej Michala Kováča.

**8 VI** – Audiencja dla ambasadora Rumunii (w 45 lat po zerwaniu stosunków dyplomatycznych przez komunistyczny rząd Rumunii).

**11 VI** – Do Patriarchy prawosławnego Kościoła Etiopii *Podjmijmy na nowo dialog miłości*.

– Audiencja dla prezydenta Bośni i Hercegowiny Alija Izetbegovicia.

**12-17 VI** – Podróż apostolska do Hiszpanii.

**12 VI** – Sewilla: rozważania przed modlitwą „Anioł Pański” *Na drogach wiary z Maryją*.

**13 VI** – Sewilla: homilia na zakończenie XLV Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego *Eucharystia źródłem ewangelizacji*.

– Dos Hermanos: przemówienie w domu starców *Kult Eucharystii prowadzi do miłości człowieka*.

– Zamknięcie XLV Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Hiszpanii.

**15 VI** – Madryt: homilia w czasie konsekracji katedry p.w. Matki Bożej „Real de la Almudena”.

**16 VI** – Madryt: przemówienie do Korpusu Dyplomatycznego *Wizja świata zjednoczonego*.

– Madryt: kanonizacja Henryka de Ossó y Cervelló (1840-1896), założyciela Towarzystwa św. Teresy od Jezusa, Katalończyka, *Nowa Ewangelizacja musi owocować świętością*.

**18 VI** – Ośrodek [...] na Światowy Dzień Misyjny, 17 października 1993 r. *Świadectwo misjonarzy wzorem dla wszystkich chrześcijan*.

**19 VI** – Wizyta w Marcerata, Foligno i Campo Imperatore.

– Macerata: homilia *Pielgrzymowanie w wierze*.

– Campo: rozważania modlitewne *Piękno przyrody mówi o Bogu*.



**26 VI** – Do pracowników Kurii Rzymskiej, Wikariatu i Gubernatoriatu *Synod Kościoła, który jest w Rzymie.*

**29 VI** – Homilia w czasie Mszy św., podczas której otrzymało paliusze 26 nowych metropolitów, *Cały Kościół modli się za Piotra.*

**31 VI** – Modlitwa o pokój na Bałkanach.

## L I P I E C

**1 VII** – Audiencja dla grupy z włoskiego Centrum Badań na Rzecz Pojednania międzynarodowego.

**3 VII** – Opublikowanie Orędzia [...] na Światowy Dzień Misyjny.

**6 VII** – Ogłoszenie tematu Światowego Dnia Pokoju *Rodzina źródłem pokoju dla całej rodziny ludzkiej.*

**11 VII** – Santo Stefano di Cadore: przemówienie w czasie inauguracji domu starców *Troska o przyrodę.*

**18 VII** – „Anioł Pański” w Castel Gandolfo: *Modlitwa o ekumenizm.*

**25 VII** – Castel Gandolfo: *W obronie życia.*

## S I E R P I E Ń

**9 VIII-16 VIII** – Podróż apostolska na Jamajkę, do Meksyku, półwysep Jukatan, Stany Zjednoczone (Denver).

**10 VIII** – Kinkston: homilia w czasie Mszy św. dla mieszkańców Jamajki *Ewangelia musi przepajać wszystkie dziedziny życia.*

**11 VIII** – Izamal: do przedstawicieli społeczności indiańskich *W obronie Indian.*

– Mérida: homilia do Indian i mieszkańców Jukatan *Powołani, aby z odwagą dawać świadectwo Chrystusowi.*

**12 VIII** – Denver: przemówienie na lotnisku *Świat patrzy na Amerykę z szacunkiem i nadzieją!*

– Denver: spotkanie z prezydentem Stanów Zjednoczonych *Obrona życia istotą orędzia Kościoła.*

– Denver: spotkanie z młodzieżą *Idźcie na poszukiwanie Boga.*

**14 VIII** – Homilia dla delegatów Międzynarodowego Forum Młodzieży *Posłannictwo młodzieży w Kościele i świecie.*

– Denver: modlitewne czuwanie *Chrystus nadzieją, która nie zawodzi.*

**15 VIII** – Denver: homilia na zakończenie Światowego Dnia Młodzieży *W waszych rękach znajduje się orędzie Ewangelii Życia.*

– Denver: rozważania przed modlitwą „Anioł Pański” *Nasza pielgrzymka musi trwać.*



**15 VIII** – Denver: przemówienie do młodzieży z okazji Światowego Dnia Młodzieży *Bądźcie dumni z Ewangelii*.

## W R Z E S I E Ń

**1 IX** – List [...] z okazji XI Ogólnopolskiej Pielgrzymki Ludzi Pracy.

**2 IX** – List [...] do uczestników VIII Międzynarodowego Kongresu Prawa Kanonicznego.

**3 IX** – Audiencja dla cesarza Japonii.

**4 IX-10 IX** – Pielgrzymka do krajów bałtyckich (Litwa, Łotwa i Estonia).

**4 IX** – Wilno: do duchowieństwa *Nadeszła godzina odważnego głoszenia Ewangelii*.

– Wilno: modlitwa różańcowa *Przed obliczem Matki Miłosierdzia*.

**5 IX** – Wilno: modlitwa przy grobach poległych w obronie niepodległości *Aby te krzyże były przestroga*.

– Wilno: homilia *Bądźcie wierni łasce chrztu*.

– Wilno: rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański” *Wolność wymaga odpowiedzialności*.

– Wilno: do Korpusu Dyplomatycznego *Zadania dyplomatów w nowej sytuacji Europy*.

– Wilno: przemówienie do świata nauki i kultury *Nowe przymierze między Kościołem a kulturą*.

– Wilno: przemówienie do Polaków *Polacy i Litwini są powołani do współpracy*.

**6 IX** – Kowno: homilia *Moc Prawdy Chrystusa odnawia oblicze ziemi*.

– Kowno: do młodzieży *Bądźcie Kościołem*.

**7 IX** – Szawle: homilia *Tajemnica krzyża*.

– Szydłów: nabożeństwo słowa Bożego w sanktuarium maryjnym *Po śladach Maryi aż do stóp krzyża*.

**8 IX** – Ryga: homilia *Umacniajcie wasze męstwo*.

**9 IX** – Agłona (Łotwa): homilia *Pod opieką Matki Kościoła*.

– Ryga: do przedstawicieli świata nauki *Człowiek w centrum społecznej nauki Kościoła*.

**10 IX** – Tallin (Estonia): nawiedzenie kościoła p.w. świętych Apostołów Piotra i Pawła *Nieście światło Ewangelii*.

– Tallin: nabożeństwo ekumeniczne w luterańskim kościele p.w. św. Mikołaja *Dążenie do jedności służbą współczesnemu światu*.

– Tallin: homilia *Miłość na wzór Chrystusa*.

**15 IX** – Przemówienie podczas audiencji generalnej w Rzymie *Kościół nie przestał być oparciem dla ludzi i społeczeństwa*.

**17 IX** – Wizyta duszpasterska w Alwerni (Toscania)



- 18 IX** – Audiencja dla liderów katolickiego ruchu odnowy charyzmatycznej.  
**20 IX** – Orędzie [...] na Światowy Dzień Migranta 1993 r., poświęcone problematyce rodziny (napisane 6 VIII).  
**21 IX** – Audiencja dla głównego rabina Izraela Meira Laua.  
**25 IX-26 IX** – Wizyta duszpasterska w Asti (Piemont).  
**26 IX** – Beatyfikacja Giuseppe Marella (1844-1895), biskupa, założyciela Zgromadzenia Oblatów św. Józefa, Włocha.

## P A Ź D Z I E R N I K

- 5 X** – Ogłoszenie encykliki *Veritatis splendor* [...] *O niektórych podstawowych problemach nauczania moralnego Kościoła* (napisana 6 VIII).  
**10 X** – Beatyfikacja 13 sług Bożych: 7 hiszpańskich nauczycieli i męczenników ze zgromadzenia Braci Szkół Chrześcijańskich, zamęczonych w czasie wojny domowej w Hiszpanii (1936-1939): Aurelio María, José Cecilio, Edmigo, Amalio, Valerio Bernardo, Teodomiro Joaquin, Evencio Ricardo; 2 biskupów: Diego V. Milána i Manuela M. Olmos, a także Piotra Povedy Castroverde, Wiktorii Díez y Bustos de Molina, Anny Marii Rubatto i Marii Crocifissa.  
**16 X** – Audiencja dla Aleksandra Sołżenicyna.